

MFS - Minor Field Studies

Reseberättelse från vår MFS

*Klara Klingborg och Pauline Saers
Manaus, Brasilien*

Planen var utgjord i minsta detalj. Väskorna var packade, och ompackade ett par gånger. Myggnäten, vandringskängorna och myggmedlet var med. Vaccinen var tagna och förstudien var färdig. Vi skulle till Manaus, huvudstaden i staten Amazonas i norra Brasilien.

Ett par veckor innan vi åkte bytte organisationen, som skulle ta emot oss, sin chef. CECLIMA (the State Center of Climate Change) hade inte längre sin superpositiva, flytande engelsktalande, vrålsnabb-på-att-svara-på-mail-chef. Vem som hade tagit över var oklart. Det löser sig, tänkte vi...

Dagen vi landade i Manaus, hade vi fortfarande inte fått något svar på mailen som vi hade skickat under de senaste veckorna. Detta gjorde att vi till en början inte fick någon kontakt alls med CECLIMA. Nu kändes det som att det kanske inte skulle lösa sig så lätt som vi hade tänkt. Men vi tog in på Hostel Manaus, passade på att se turistsidan av staden och tog tillfället i akt att träffa många nya människor. Vi bestämde oss för att CECLIMA skulle få ett par dagar till på sig innan vi skulle skaffa en plan B och göra om projektplanen. Och så plötsligt fick vi svar! Vi var inbjudna på lunchmöte dagen efter, med den nya koordinatören på CECLIMA.

När vi väl hade haft vårt första möte gick allting väldigt fort. Helt plötsligt hade vi varsin kontorsplats på CECLIMA och vi skulle få bo hos chefens bästa vän. Tur var väl det, för Hostel Manaus visade sig vara fullt av vägglöss... Chefens bästa vän var en kvinna som bodde med sin 10-åriga son. Hon gav oss sitt rum, la ut en madrass till sig själv på golvet inne hos sin son och insisterade på att vi inte skulle betala någon hyra. Detta beskriver verkligen gästvänligheten och vilka stora hjärtan som brasilianerna besitter. För oss var boendet perfekt, dels för att vi fick en ökad inblick i kulturen och dels för det tog bara 30 minuter att gå till jobbet från hennes lägenhet.

Värmen i Manaus är svår att beskriva. När temperaturen är runt 40 grader Celsius och luftfuktigheten närmar sig 100 % blir det snabbt svårt att fungera normalt. Eftersom staden är helt byggt i betong så absorberar den all värme under dagen och håller kvar den under natten vilket gör att temperaturen knappt aldrig sjunker. Att gå till jobbet i solen, med massor av trafik och avgaser, var svårt att vänja sig vid.

Att få tillfälle att arbeta på och med en myndighet i Brasilien gav stor insikt i hur staten Amazonas fungerar. De första veckorna spenderades med att få en inblick i statens energipolitik.

Energisystemets utseende styrs helt av lagar och regleringar, vilka CECLIMA hjälper regeringen med att utforma. Vi fick även en insikt i hur hierarkisk en arbetsplats i Brasilien kan vara. Sexskämt och personliga anspelningar var vanligt förekommande och i början svåra att hantera. Svårt var även att veta om detta var en del av den brasilianska kulturen eller något som endast förekom på arbetsplatsen. Däremot kantrades också arbetsplatsen av mycket värme och omtanke. De brukade

själva säga att de inte tyckte om att skilja på arbete och fritid. För dem var båda delar av livet, och det var viktigt att arbetskompisarna var kompisar även på fritiden.

CECLIMA hade sina egna intressen med vårt projekt på samma gång som vi försökte samarbeta med två universitet och ett företag. Detta var många gånger väldigt påfrestande och svårt då alla parter har sina egna tillvägagångssätt och mål, samtidigt som vi ville göra ett projekt som gynnade alla parter. Vi slets bland många tankar att ändra vårt upplägg på studien för att göra alla tillfredsställda. Det gick tyvärr inte riktigt, så vi återgick till vår ursprungsplan med vissa modifieringar. Det ansåg vi var det bästa utifrån den situationen som vi befann oss i.

Projektet handlade om att undersöka hur en HiLight- "a solar powered charging device and lantern", skulle lämpa sig för människor i samhällen utan regelbunden eltilförsel i staten Amazonas. Detta innebar att vi gjorde intervjuer med tre samhällen som ville delta i vår studie. De fick prova HiLighten i 12-21 dagar, fylla i tabeller över användandet och sedan utvärdera dem. Utifrån detta gjorde vi en lämplighetsstudie som var inspirerad av strukturen man använder sig av i Miljökonsekvensbeskrivningar.

Att få vara i dessa samhällen var det bästa på hela resan. Alla tre låg precis vid Rio Negro, en flod vars låga PH gör att myggor inte kan lägga ägg där, vilket resulterar i en låg myggekonzentration. Och allt detta mitt i Amazonas djupaste djungel- vilket paradiset! Förutom att göra intervjuer fick vi också möjlighet att sova över och se hur deras vardag går till. Vi åt ofta piraja, tog ett nattbad precis då krokodilerna ger sig ut för att jaga (bara att hänga på "the locals") hajkade i djungeln, såg två sorters sötvattendelfiner, sov i hammockar under myggnät och kollade in krokodilskelett som nyss hade flutit upp.

Folk frågar ofta vad som var det bästa med resan. Som nummer ett hamnar självklart tacksamheten som deltagarna i studien uttryckte. Många tackade Gud för att han hade sänt oss, och för att HiLighten skulle kunna ersätta de diesellampor vars utsläpp de annars fick andas in för att ha tillgång till ljus på natten. Vi är otroligt nöjda med valet att arbeta med en faktisk, fysisk produkt. Som nummer två hamnar självklart naturen. När du står i djungeln, tittar åt valfritt håll, fäster blicken vid en punkt och inser att du aldrig kommer kunna räkna upp alla de arter som ryms inom ditt synfält. När varje insekt som landar på dig har ett helt nytt utseende, en art du aldrig har sett förut. När du också inser det ironiska i att du just har uttryckt: "Nej, jag pallar inte se fler sköldpaddor. Jag har redan sett så många olika på den här resan..."

På frågan om vad som var det bästa med den avgastäta tvåmiljonerstaden Manaus belägen mitt i Amazonas, svarar vi som alla Manausbor- att komma ut från Manaus!